

Insekten werkgroep Waterweg-noord

In het Waterweg-noord gebied zijn veel mensen heel actief bezig met vlinders. Velen van hen hebben zich verenigd, en zijn lid geworden van de KNNV Insekten werkgroep Waterweg-noord (IWG). Deze insektenwerkgroep is ontstaan door een samenwerking van Vlindercentrum Vlaardingen en de KNNV afdeling Waterweg-noord en houdt zich voornamelijk bezig met vlinders, zowel dag- als nachtvlinders. Enkele dagvlindersoorten, waarvan de populaties en verbreidingen jaarlijks fluctueren, worden nauwkeurig in de gaten gehouden.

Dit jaar heeft de IWG een nachtvlinder-inventarisatie in het Vlaardingse natuurgebied 'de Broekpolder' gestart. Deze inventarisaties vinden eens per twee weken plaats. Diegenen die verder gevorderd zijn helpen de mensen, die wat meer willen weten, met determineren. De Broekpolder is een gebied dat onder druk staat doordat de mogelijkheid bestaat dat de gemeente de bestemmingsplannen zodanig wijzigt dat er woningbouw kan plaatsvinden. Middels een goede vlinder-inventarisatie gecombineerd met inventarisaties door andere werkgroepen (planten-, paddestoelen-, vogel- en een pad-denwerkgroep) kan de gemeenteraad overtuigd worden er geen woningbouw toe te staan.

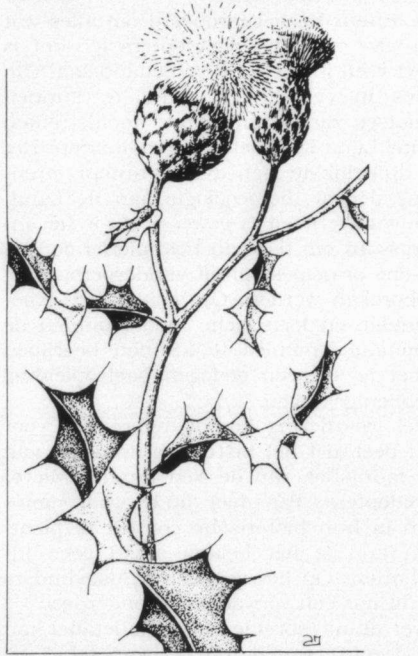
Andere insekten waaraan verschillende leden van de werkgroep aandacht besteden zijn: libellen, kevers, wantsen, hommels en zweefvliegen.

In de winter is er een tweewekelijkse bijeenkomst in natuurcentrum 'de Boshoeck' te Schiedam. Die bijeenkomsten bestaan behalve uit werkavonden ook uit lezingen en diaprojecties. Kortom een heel actieve werkgroep. Diegenen die meer informatie over de IWG willen of die een avond (inventarisatie of in de Boshoeck) willen meemaken kunnen contact opnemen met:

Willem Mak, Merellaan 71, 3135 KP Vlaardingen, tel: 010-4601988.

Distelnummer tijdschrift Twirre

Op 30 september jl. hebben de Fryske Feriening foar Fjildbiology en de redactie van het tijdschrift Twirre het 'Distelnummer' van Twirre aangeboden aan de gedeputeerde drs. S. Hellendoorn. In dit themanummer wordt een overzicht gegeven van de huidige kennis over distels in relatie tot landbouw en natuur en worden voorstellen gedaan voor aanpassing van de distelverordening. Nog steeds worden in verschillende provincies, waaronder Friesland, distels in bermen, langs spoorlijnen en in natuurgebieden bestreden op grond van de zogenaamde Distelverordening. Deze verordeningen stammen uit het begin van de vijftiger jaren. Sindsdien is er echter veel veranderd, zowel in de landbouw als in het natuurbeheer. De ecologische betekenis van distels blijkt groot te zijn en voor boeren zijn distels tegenwoordig niet meer hét 'probleemonkruid'. Reden genoeg om de Distelverordening ter discussie te stellen, zeker als er distelsoorten onder vallen, zoals de Kale jonker, die niet schadelijk zijn in de landbouw en dus ook daarbuiten niet bestreden hoeven te worden. Hopelijk draagt dit 'Distelnummer' bij aan een nieuw beleid ten opzicht van distels.

De Akkerdistel
tekening: Annemarie van Lierop

Het Distelnummer is te bestellen door overmaking van f 7,50 op bankrekening 3209.06.752 van redactie Twirre o.v.v. Distelnummer (giro van de bank: 812891 Rabo Tietjerksteradeel)

Sleedoornpage in Ede

Het was augustus 1991 en ik was nog maar net begonnen mijn tuin vlinder-vriendelijk in te richten. Wie schetst mijn verbazing toen ik reeds in deze maand een ontmoeting had met de Sleedoornpage; een vrouwtje zonnend op een Margriet. In 1992 heb ik tevergeefs uitgezien naar deze mooie page. Om de soort wat te 'helpen' plantte ik een Sleedoornstruik op een windbeschutte plek op het zuidwesten. Ik vond er echter nooit een eitje op. Dus in het voorjaar van 1993 heb ik er nog eens drie Sleedoornstruiken bij gezet (voor slechts f 1,15 per stuk!). Op 11 augustus 1993 was het dan eindelijk zo ver: een - enigszins beschadigd - vrouwtje op de Boerenhortensia. Twee dagen later zag ik er weer één, zonder beschadigingen, die nectar aan het drinken was op de Guldenroede. Ook de dag erna zag ik de vlinder weer. Na het lezen van het artikel over de Sleedoornpage in het augustus-nummer van 'Vlinders', ben ik toch weer op zoek gegaan naar de eitjes. Tot mijn verbazing vond ik er één op de Sleedoornstruik die ik het jaar daarvoor had geplant!

Rudo Kerkhof Jonkman, Ede-Veldhuizen

Resedawitje

Tijdens vlinderwaarnemingen in het duingebied bij Wassenaar op 15 augustus van dit jaar werd onze aandacht getrokken door een krachtig vliegend 'bont witje'. In het begin dachten we even met een Dambordje te maken te hebben. Toen de vlinder echter neerstreek op Jacobskruiskruid en daarbij de groen/wit getekende achtervleugels liet zien, viel door de combinatie met de bont getekende voorvleugels, voor het eerst (zij het aarzelend) de term Resedawitje. Ons bewust van de onwaarschijnlijkheid van deze soort ("zou het toch niet een vrouwtje Oranjetipje zijn?") werd de vlinder geruime tijd gevolgd. Met behulp van 'Dagvlinders van de Benelux' kon de vlinder uiteindelijk gedetermineerd worden als een vrouwtje Resedawitje. De vlinder bevond zich in een stuk ruig, droog grasland, omzoomd door struweel en met in de nabijheid een rijke groei van de waardplant Wilde reseda.

Jacques de Raad en Laura Kooistra, Gouda

Koninklijk (on)geluk

Het is vrijdag 13 augustus, ongeveer 3 uur. Vandaag schijnt eindelijk weer de zon. Echt weer om op het terras bij de vijver en vlak bij de vlinderstruik te zitten. De vlinderstruik is al weer op z'n re-tour, de eerste bloemen zijn geheel uitgebloeid. Er zijn dit jaar maar weinig vlin-

ders op af gekomen: enkele Koolwitjes, Citroentjes en een Atalanta.

Ik besluit om de uitgebloeiende bloemen af te knippen om ruimte te maken voor de volgende rij bloemen. Terwijl ik snoei valt mijn oog op de roze phloxen, ongeveer vier meter verder. Daar fladdert een opvallende grote vlinder van bloem tot bloem. Met grote stappen snel ik naar de phloxen. In een flits denk ik: jeetje een Koninginnepage. De vlinder blijft ogen-schijnlijk ongestoord rond de bloemen fladderen. Zonder nadenken ren ik naar huis om het fototoestel te halen: een foto wil ik... een foto...

Eenmaal terug probeer ik opnieuw dicht bij de vlinder te komen, wachtend op dat ene moment waarop de vlinder met geopende vleugels op een bloem blijft zitten. Maar hij blijft zo beweeglijk en ik besef nauwelijks dat ik niet alle tijd heb om een plaatje te schieten...

Plotseling vliegt hij op, vliegt snel omhoog, over het dak weg...

Ik blijf beduusd achter. Langzaam dringt het tot mij door: tóch geen foto, te lang gewacht; een unieke kans gemist!

Vanaf het terras houd ik nog lang de phloxen in de gaten, maar er komt geen vlinder meer. Naast gevoelens van teleurstelling over de gemiste foto, overheerst toch het machtige gevoel van dit 'koninklijk' bezoek. En dat in de periode waarin zoveel vlinders ontbreken: géén vossen, géén dagpauwogen en dan wél zo'n zeldzaam exemplaar.

Wie heeft ooit bedacht dat vrijdag de 13de ongeluk kan brengen?

Elke vrijdag de 13de vier ik voortaan Koninginne(page) dag!

Rien van Eijk, Tilburg

Eikepage warm onthaald

In een manmoedige poging om zich op te warmen liet een kersverse, opengeklapte Eikepage zich in de berm langs de weg Renswoude-Arnhem, ter hoogte van Ede, door mij verrassen. Het tijdstip: 14 juni '93 rond half een; de temperatuur: 13 graden.

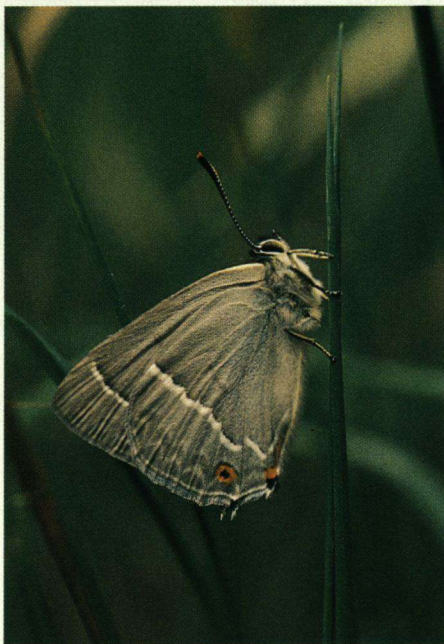
Een ware hordenloop was het gevolg. Na mijn eerste opname bleek de film vol, dus snel naar huis gefietst. In de fototas ontbrak een reservefilmpje, waarop ik vliegensvlug naar de fotograaf toog, die echter net aan zijn lunchpauze was begonnen. Waar, o waar een film te bemachtigen? In een fotoboetiekje raakte een winkelier onder de indruk van mijn inmiddels verhitte verschijning en na kreten als: "spoed, vlinder, zeldzaam!" leverde hij vlot een diafilm.

Als een pijl uit de boog terug naar huis, in de hoop mijn "fotogenieker" echtgenoot te treffen, die inderdaad zijn pauze offerde in de run om de page. In de berm weergekeerd leek de page verdwenen..... Mijn goede geheugen en zijn scherpe oog leverden 3 meter verderop de tussen de sprietten weggezakte, inmiddels dichtgeklapte, kleumende vlinder op. Met steeds

dreigender kilte kondigde zich een regenbui aan terwijl de camera klikte. Dat we die mooie bovenvleugels nu moesten missen, kon ik niet verkroppen. In een reflex begon ik de page te beademen en gebruikte daarbij mijn hand als warmteschild. Een wonder geschiedde: Langzaam maar zeker kroop de vlinder langs een spriet omhoog, over mijn hand en spreidde onder mijn geopende lippen argeloos zijn blauwgevekte vleugeltjes.

Liesbeth ten Hallers-van Hees

foto: Han ten Hallers

De 'kleumende' Eikepage

Nogmaals de Koninginnepage

Tot voor 17 juli 1990 wist ik weinig of niets van vlinders af. Maar op die dag zag ik een Koninginnepage op de vlinderstruik in onze tuin in Duizel (Noord-Brabant). Prachtig! In 1991 liet de Koninginnepage ons in de steek. Pas op 3 augustus 1992 liet deze soort zich weer zien: twee Koninginnepages en één Koningspage (!) op één dag. We hebben een 'rauwe' tuin, alles groeit door elkaar zodat er niet alleen veel vlinders zitten maar ook allerlei vogels.

Ook dit jaar hebben we de Koninginnepage weer in de tuin mogen zien. Op 1 juli en 16 juli één Koninginnepage. Op 18 juli was het raak: 9 Koninginnepages bovenin de Vlinderstruik. Ook in augustus hebben we nog af en toe een paar Koninginnepages gezien. Het 'slechte' vlinderjaar 1993 was voor ons dus nog niet zo slecht.

G.H. Fontyn, Duizel

in 't kort

Paringsdans?

Tijdens een fietstocht in de omgeving van Varenne-en-Argonne (Noord-Frankrijk) trokken twee parende Klaverblauwtjes mijn aandacht. Ze zaten op de bloei-aar van een Smalbladige weegbree. Ongeveer een halve minuut na het afstappen begon het tweetal zich al copulerend te verplaatsen. Met de vleugels hoofdzakelijk in het horizontale vlak trippelden ze links- en rechtsom van boven naar beneden en vice versa. De 'dans' werd afgewisseld met hetzelfde patroon in het verticale vlak. Na ruim één minuut lieten de partners elkaar los en gingen ieder hun eigen 'weg'. Wordt dergelijk gedrag meer waargenomen? Wie heeft een mogelijke uitleg van het gedrag? Graag uw reactie naar De Vlinderstichting.

Jouke Altenburg, Zoelmond

Kweekmateriaal ruilen

Ik heb enkele tientallen poppen van de Pauwoogpijlstaart en wil deze graag ruilen voor poppen van andere inheemse vlinders.

Wim Klein Schiphorst, tel: 072 - 128856

Stelling

Tuinplanten worden meestal gekozen omwille van hun kwaliteiten bij daglicht. Veel 's nachts bloeiende planten kunnen met hun geuren en aantrekkingskracht op vlinders het tuinplezier aanzienlijk vergroten. De geur van *Matthiola bicornis* is dermate onovertroffen dat deze plant in geen enkele tuin of balkonpot zou mogen ontbreken.

I.L.M. Stuijts - Universiteit Groningen
(bron: NRC 2 aug. 1993)